

SPRAWOZDANIE Z PRZEJRZYŚCI DZIAŁANIA

Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych

im. Franciszka Stefczyka w Warszawie

ZA ROK 2022

Spis treści

1.	Opis formy prawnej i struktury własnościowej firmy audytorskiej	2
2.	Opis sieci, do której należy firma audytorska.....	2
3.	Opis struktury zarządzania firmy audytorskiej	2
4.	Opis wewnętrznego systemu kontroli jakości firmy audytorskiej oraz oświadczenie organu administrującego lub zarządzającego na temat skuteczności funkcjonowania takiego systemu.....	2
5.	Wskazanie, kiedy odbyła się ostatnia kontrola zapewnienia jakości, o której mowa w art. 26 rozporządzenia nr 537/2014.....	5
6.	Wykaz jednostek interesu publicznego, na rzecz których firma audytorska przeprowadziła badania ustawowe w zakończonym roku obrotowym:.....	6
7.	Oświadczenie dotyczące praktyk biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej w zakresie zapewnienia niezależności, zawierające również potwierdzenie przeprowadzenia wewnętrznej kontroli przestrzegania zasad niezależności	6
8.	Oświadczenie o stosowanej przez firmę audytorską polityce w zakresie kształcenia ustawicznego biegłych rewidentów, o którym mowa w art. 13 dyrektywy 2006/43/WE	6
9.	Informacje dotyczące zasad wynagradzania partnerów w firmach audytorskich	7
10.	Opis polityki firmy audytorskiej w zakresie rotacji kluczowych partnerów firmy audytorskiej oraz pracowników zgodnie z art. 17 ust. 7	7
11.	Informacja o całkowitych obrotach firmy audytorskiej	8

1. Opis formy prawnej i struktury własnościowej firmy audytorskiej (art. 13 ust. 2 lit. a rozporządzenia 537/2014)

Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im. F. Stefczyka w Warszawie (dalej: Związek lub ZRBS) jest spółdzielnią osób prawnych, działającą na podstawie ustawy Prawo Spółdzielcze, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, pod nr 0000160603.

Struktura własności: Związek zrzesza 347 banków spółdzielczych na zasadzie korporacyjnej nie tworząc funduszu udziałowego.

2. Opis sieci, do której należy firma audytorska (art. 13 ust. 2 lit. b rozporządzenia 537/2014)

Związek nie należy do sieci.

3. Opis struktury zarządzania firmy audytorskiej (art. 13 ust. 2 lit. c rozporządzenia 537/2014)

Organami Związku są:

1. Walne Zgromadzenie Członków lub Zjazd Związku Rewizyjnego,
2. Rada Nadzorcza,
3. Zarząd,
4. Zgromadzenie Regionalne.

Za zarządzanie, zgodnie z Prawem Spółdzielczym oraz Statutem Związku, odpowiedzialny jest Zarząd Związku, który ponosi z tego tytułu odpowiedzialność. Osobą odpowiedzialną z ramienia Zarządu ZRBS za działanie systemu kontroli jakości jest Członek Zarządu. Natomiast zgodnie z uchwałą Zarządu Dyrektorzy Delegatur bezpośrednio nadzorują pracę biegłych rewidentów i asystentów - lustratorów.

4. Opis wewnętrznego systemu kontroli jakości firmy audytorskiej oraz oświadczenie organu administrującego lub zarządzającego na temat skuteczności funkcjonowania takiego systemu (art. 13 ust. 2 lit. d rozporządzenia 537/2014)

System kontroli jakości w Związku działa na podstawie „Zasad Wewnętrznej Kontroli Jakości ZRBS”, które są corocznie aktualizowane w celu jak najlepszego dostosowania działania ZRBS

do obowiązującego prawa oraz w celu poprawy adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Przez system kontroli jakości rozumie się zasady, procedury oraz rozwiązania, a także mechanizmy zapewniające wykonywanie przez ZRBS, jako firmę audytorską oraz jej pracowników i współpracowników czynności rewizji finansowej lub innych usług zgodnie z Kodeksem etyki oraz z Krajowymi Standardami Wykonywania Zawodu oraz zapewniające, że sprawozdania z badania, sprawozdania dodatkowe oraz raporty z przeglądów oraz innych usług wydane przez ZRBS są właściwe w danych okolicznościach.

Do głównych elementów systemu kontroli jakości należą:

1. obowiązki kierownictwa związane z zapewnieniem jakości w firmie;
2. odpowiednie wymogi etyczne, w tym niezależność;
3. przyjmowanie zleceń i kontynuacja współpracy z klientem, oraz szczególnych zleceń;
4. zasoby ludzkie;
5. przeprowadzenie zlecenia;
6. monitorowanie;
7. dokumentacja.

Osobą odpowiedzialną z ramienia Zarządu ZRBS za działanie systemu kontroli jakości jest Członek Zarządu.

Zarząd ZRBS podejmuje wszelkie działania dla zapewnienia wysokiej jakości pracy, przestrzegania zasad etyki zawodowej, niezależności oraz standardów rewizji finansowej, zasad uczciwości, obiektywizmu, posiadania odpowiednich kompetencji zawodowych, zachowania należytej staranności przez pracowników oraz tajemnicy i profesjonalnej postawy. Zarząd ZRBS ustanawia zasady i procedury podejmowania współpracy z klientem w zakresie wykonywania czynności rewizji finansowej. Celem procedur jest ograniczenie ryzyka nawiązania relacji z klientem, u którego prawość i uczciwość działania kierownictwa może być kwestionowana, rozważenie wszystkich ryzyk związanych z realizacją danego zlecenia oraz zapewnienie, że podejmowane zlecenie mieści się w kompetencjach i możliwościach ZRBS oraz dotrzymane zostaną wszelkie wymogi etyczne, w tym niezależność.

Nowe zlecenie przed jego przyjęciem wymaga zidentyfikowania ryzyka związanego z klientem lub ze zleceniem. W przypadku znaczącego ryzyka wymagana jest zgoda Zarządu ZRBS.

Dla każdego nowego zlecenia od dotychczasowego klienta musi być przeprowadzony i udokumentowany proces przeglądu nowego zlecenia określający możliwości kontynuacji współpracy z klientem i określenie czy właściwym będzie świadczenie nowej usługi dla niego. Do realizacji każdego zlecenia wyznaczany jest kluczowy biegły rewident, który z zespołem bierze czynny udział w przeprowadzaniu zlecenia, a kontroler jakości dokonuje kontroli jakości wykonania zlecenia.

Kluczowy biegły rewident wykonujący czynności rewizji finansowej odpowiada za bieżące nadzorowanie prac wykonywanych przez zespół badający, w szczególności m.in.:

1. zgodności sposobu wykonania zlecenia z wymogami standardów zawodowych, regulacji oraz przepisów prawa;
2. identyfikację wszystkich istotnych kwestii oraz zagadnień mających wpływ na realizację zlecenia;
3. korekty i aktualizacje szczegółowych planów i programów badania stosownie do zaistniałych w trakcie realizacji zlecenia okoliczności;
4. sprawdzenie kompletności dowodów badania dla każdego istotnego obszaru badanego sprawozdania finansowego;
5. terminowe przekazanie kompletnej i uporządkowanej dokumentacji do przeprowadzenia kontroli jakości.

Dla zapewnienia przeprowadzenia ostatecznej kontroli wyników badania, sprawozdanie z badania lub inne sprawozdanie biegłego rewidenta podlegają kontroli jakości wykonania zlecenia dokonywanej przez innego niezależnego biegłego rewidenta.

Kontrola jakości ma na celu dokonanie obiektywnej oceny co do prawidłowości i zasadności zaproponowanej przez kluczowego biegłego rewidenta opinii o zbadanym sprawozdaniu finansowym co do jej treści i rodzaju oraz kompletności i poprawności przedstawienia w sprawozdaniu z badania wyników badania oraz prawidłowości sporządzenia sprawozdania dodatkowego.

Monitorowanie systemu kontroli jakości obejmuje ocenę adekwatności przyjętych zasad wewnętrznej kontroli jakości oraz ocenę skuteczności systemu kontroli jakości. Ocena obejmuje również wewnętrzne materiały i pomoce dydaktyczne opracowywane na użytek realizujących zlecenia czynności rewizji finansowej. Obejmuje ono także opracowanie zaleceń poprawiających działanie systemu w sytuacji, gdy wykryto niedociągnięcia w jego działaniu.

Celem programu monitorowania jest uzyskanie przez Zarząd ZRBS racjonalnej pewności, że zasady i procedury dotyczące systemu kontroli jakości są odpowiednie, wystarczające i działają skutecznie. Ocena ta dokonywana jest przez Zarząd, nie rzadziej niż raz na rok w formie przeglądu procesów i dokumentacji. Monitoring obejmuje także inspekcję dokumentacji z badania sprawozdania finansowego i innych usług; obowiązkowo przynajmniej jednego zakończonego zlecenia z badania sprawozdania finansowego przeprowadzonego przez każdego z kluczowych biegłych rewidentów.

Dla udokumentowania procesu monitoringu sporządzana jest dokumentacja zawierająca:

- a) ocenę przestrzegania standardów wykonywania zawodu oraz mających zastosowanie regulacji i wymogów prawnych;
- b) wyniki oceny elementów systemu kontroli jakości;
- c) ocenę czy sprawozdanie z badania, raport z przeglądów oraz innych usług oraz sprawozdanie dodatkowe lub inne sprawozdanie biegłego rewidenta są zgodne z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i standardami ZRBS i są odpowiednie do okoliczności;
- d) identyfikację wszystkich niedociągnięć, ich skutków oraz decyzję, czy konieczne są dalsze działania, wraz z ich szczegółowym opisem;
- e) podsumowanie wyników i wyciągnięcie wniosków, wraz z zaleceniami czynności naprawczych lub koniecznych zmian w formie zaproponowanych rozwiązań.

Zarząd Związku oświadcza, że system wewnętrznej kontroli jakości daje racjonalną pewność, że firma audytorska oraz jej pracownicy przestrzegają stosownych standardów wykonywania zawodu oraz wymogów prawnych, co przekłada się na wysoką jakość wykonywanych czynności rewizyjnych.

5. Wskazanie, kiedy odbyła się ostatnia kontrola zapewnienia jakości, o której mowa w art. 26 rozporządzenia nr 537/2014 (art. 13 ust. 2 lit. e rozporządzenia 537/2014)

W Związku kontrole zapewniania jakości o której mowa w art. 26 rozporządzenia nr 537/2014 odbyły się w dniach 28.12.2021 r. – 20.01.2022 r., 30.01.2023 r. – 3.02.2023 r. oraz 21.03.2023 r. - 6.04.2023 r.

6. Wykaz jednostek interesu publicznego, na rzecz których firma audytorska przeprowadziła badania ustawowe w zakończonym roku obrotowym (art. 13 ust. 2 lit. f rozporządzenia 537/2014)

Wykaz jednostek zainteresowania publicznego, na rzecz których Związek przeprowadzał w 2022 roku badania ustawowe stanowi załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

7. Oświadczenie dotyczące praktyk biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej w zakresie zapewnienia niezależności, zawierające również potwierdzenie przeprowadzenia wewnętrznej kontroli przestrzegania zasad niezależności (art. 13 ust. 2 lit. g rozporządzenia 537/2014)

W celu zapewnienia przestrzegania przez wszystkich pracowników i współpracowników wymogu niezależności i obiektywizmu oraz wykonywanie powierzonych zadań z należytą starannością i obiektywizmem Zarząd Związku dokonuje oceny ryzyka ograniczenia niezależności w tym zakresie na etapie składania oferty, zawierania umowy z klientem i na każdym etapie realizacji usługi.

Zgodnie z Zasadami Wewnętrznej Kontroli Jakości ZRBS jako firmy audytorskiej (dalej ZWKJ) każdy pracownik i każdy współpracownik uczestniczący w wykonywaniu czynności rewizji finansowej lub innych usług ma obowiązek złożenia oświadczenia o zachowaniu niezależności od badanej jednostki przed przyjęciem zlecenia oraz w chwili zakończenia jego wykonywania.

Wewnętrzna kontrola przestrzegania zasad niezależności odbywa się wieloetapowo, tj. przez kluczowego biegłego rewidenta i kontrolera jakości, co jest potwierdzone w sprawozdaniu z kontroli jakości, jak również podczas inspekcji dokumentacji w ramach oceny pracowniczej oraz złożeniem po zakończeniu roku - rocznego oświadczenia o niezależności.

8. Oświadczenie o stosowanej przez firmę audytorską polityce w zakresie kształcenia ustawicznego biegłych rewidentów, o którym mowa w art. 13 dyrektywy 2006/43/WE (art. 13 ust. 2 lit. h rozporządzenia 537/2014)

Biegli rewidenci wykonujący czynności rewizji finansowej są zobowiązani do odbycia corocznego obowiązkowego doskonalenia zawodowego zgodnie z zasadami określonymi w uchwałach Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w wymiarze 120 godzin w cyklu trzyletnim z zachowaniem wymogów co do minimalnej liczby godzin w każdym roku. Na potwierdzenie

odbytych szkoleń każdy biegły rewident przedkłada do działu kadr zaświadczenia lub stosowne oświadczenie o spełnieniu wymogu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego. Spełnienie tego wymogu przez biegłych rewidentów jest systematycznie monitorowane przez Dział Kontroli Wewnętrznej. Wyniki przekazywane są do Zarządu, który podejmuje odpowiednie decyzje w zakresie dalszej współpracy z poszczególnymi biegłymi rewidentami.

9. Informacje dotyczące zasad wynagradzania partnerów w firmach audytorskich (art. 13 ust. 2 lit. i rozporządzenia 537/2014)

Biegli rewidenci otrzymują stałe wynagrodzenie na podstawie umowy o pracę odzwierciedlające zakres pełnionych obowiązków - zgodnie z kategorią zaszeregowania. W przypadku biegłych rewidentów zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej stosownie do warunków zawartych w tej umowie.

Biegli rewidenci podlegają corocznej ocenie na podstawie inspekcji dokumentacji rewizyjnej. Podczas oceny uwzględnia się następujące czynniki: jakość, wiedzę, uczciwość, profesjonalizm, przedsiębiorczość, niezależność i przestrzeganie zasad wewnętrznej kontroli jakości obowiązujących w ZRBS. W zależności od wyników końcowych przeprowadzonych ocen Zarząd podejmuje decyzję o premiach uznaniowych.

10. Opis polityki firmy audytorskiej w zakresie rotacji kluczowych partnerów firmy audytorskiej oraz pracowników zgodnie z art. 17 ust. 7 (art. 13 ust. 2 lit. j rozporządzenia 537/2014)

Zgodnie z art. 135 ust 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w przypadku gdy bank spółdzielczy jest członkiem związku rewizyjnego i powierza przeprowadzenie badania ustawowego temu związkowi rewizyjnemu, do badania ustawowego banku spółdzielczego, innego niż bank zraszający lub innego niż bank spółdzielczy będący jednostką zainteresowania publicznego, spełniający kryteria dużej jednostki, nie stosuje się przepisów art. 4 oraz art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 537/2014 w zakresie spełnienia wymogów określonych w art. 4, art. 6 ust. 1 lit. b, art. 16 oraz art. 17 ust. 1, 3 i 5-8 tego rozporządzenia.

Gdy bank nie jest członkiem związku rewizyjnego i powierza przeprowadzenie badania ustawowego związkowi rewizyjnemu lub innej firmie audytorskiej ZRBS stosuje bezpośrednio zasady rotacji określone art. 17 ust. 1, 3-5 i 8 rozporządzenia UE 537/2014 w zakresie

maksymalnego czasu nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych w połączeniu z Komunikatem UKNF z dnia 11 września 2017 r. w sprawie rotacji firm audytorskich oraz interpretacją Ministerstwa Finansów zamieszczoną w zakresie rotacji firm audytorskich (w szczególności w odniesieniu do okresów przejściowych).

Na podstawie art. 134 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach przestrzegane są terminy rotacji biegłego rewidenta.

Powyższe zasady zostały doprecyzowane w Zasadach Wewnętrznej Kontroli Jakości ZRBS jako firmy audytorskiej (ZWKJ).

11. Informacja o całkowitych obrotach firmy audytorskiej (art. 13 ust. 2 lit. k rozporządzenia 537/2014)

Przychody Związku za 2022 rok z tytułu czynności rewizji finansowej wynoszą:

- przychody z badania ustawowego rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego oraz jednostek należących do grupy przedsiębiorstw, których jednostka dominująca jest jednostką interesu publicznego wynoszą 6.721.250,00 zł;
- przychody z badania ustawowego rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych innych jednostek: nie wystąpiły;
- przychody z dozwolonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych świadczonych na rzecz jednostek badanych przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską wynoszą 109.650,00 zł;
- przychody z usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych świadczonych na rzecz innych jednostek: 57.100,00 zł;

Za sporządzenie niniejszego sprawozdania odpowiedzialnymi w imieniu Związku jako firmy audytorskiej są wszyscy członkowie Zarządu – biegli rewidenci.